

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [EU:n Ja Jäsenvaltioiden Oikeudelliset Järjestelmät](#) > [Jäsenvaltioiden Oikeudenhoitojärjestelmät](#) > Croatia

Sisällön tuottaja:

Kroatia

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Kroatia

Oikeuslaitos Kroatiassa

Kroatian perustuslain mukaisesti maassa noudatetaan vallanjakoperiaatetta eli lainsäädäntövaltaa käyttää parlamentti, toimeenpanovaltaa hallitus ja tuomiovaltaa tuomioistuimet. Viranomaiset tekevät yhteistyötä ja valvovat toisiaan samalla, kun ne huolehtivat omassa toiminnassaan ja päätöksenteossään riippumattomuudesta suhteessa muihin vallankäyttäjiin. Tuomiovallan käyttäjinä tuomioistuimet noudattavat oikeudenhoidossa perustuslakia, muita lakeja ja asetuksia sekä Kroatian allekirjoittamia ja ratifioimia kansainvälisiä sopimuksia. Tuomioistuimen tehtäviä hoitavat Kroatian tuomarineuvoston (*Državno sudbeno vijeće*) nimittämät tuomarit. Heidän on oltava viranhoidossaan riippumattomia ja itsenäisiä, ja heillä on lainmukainen syytesuoja. Tuomarinvirka on pysyvä, eikä tuomari voi sen ohella hoitaa muita tehtäviä.

Kroatian oikeuslaitos muodostuu seuraavista: tuomarilaitos (tuomioistuimet), itsenäiset ja riippumattomat lainkäyttöelimet (syyttäjänvirastot), toimeenpanoelin (oikeusministeriö), itsenäiset ja riippumattomat elimet (tuomarineuvosto ja syyttäjäneuvosto), itsenäinen ja riippumaton yksikkö (asianajajat), itsenäinen ja riippumaton julkisen palvelun yksikkö (notaarit) ja julkinen instituutti (oikeusakatemia).

Oikeuslaitoksen organisaatio

Oikeusministeriön tehtävänä on säilyttää oikeusjärjestyksen perusarvot, taata edellytykset sen moitteettomalle toiminnalle ja kehittää oikeuslaitosta edelleen.

Oikeusministeriö hoitaa

- hallinnollisia ja muita tehtäviä, jotka liittyvät seuraaviin:
- siviilioikeus, rikoksia ja rikkomuksia koskeva oikeus, kauppaoikeus ja hallinto-oikeus, rikoksista ja rikkomuksista määrättyjä seuraamuksia täytäntöön panevien viranomaisten organisaatio, toiminta ja ammatillinen koulutus, notaarien ja asianajajien hallinnolliset ja muut tehtävät, tuomioistuin- ja notariaattimaksut, kansainvälinen oikeusapu ja muut oikeusavun muodot, rikoksista ja rikkomuksista määrättyjen seuraamusten, armahdusten ja ehdonalaisten vapauden täytäntöönpano, ehdonalaista rangaistusta koskevat hallinnolliset ja ammatilliset tehtävät päätettäessä syytteen esittämisestä sekä rikosoikeudellisen seuraamuksen tyypistä ja pituudesta, rikoksiin syyllistyneille aikuisille määrättyjen muiden kuin vapausrangaistusten täytäntöönpano, uhrien ja todistajien tukijärjestelmän kehittämiseen ja koordinointiin liittyvät tehtävät, tuomioistuinten tietokoneistaminen ja hallinnollisten tehtävien hoitamisen seuranta lainkäyttöelimissä, syyttäjälaitoksessa ja lainvalvontaelimissä;
- hallinnollisia ja muita tehtäviä, jotka liittyvät seuraaviin:

omistusoikeus, pakkolunastukseen ja muihin omistusoikeuden rajoituksiin liittyvät asiat, omistusasiat, jotka liittyvät rakentamiseen, maatalous- ja metsämaahan, maanjakoon, maan ja kiinteistöjen myyntiin ja ostoon sekä sellaisiin maataloustoimiin, jotka eivät kuulu muiden hallintoelinten toimivaltaan, ulkomaalaisomistus, Jugoslavian kommunistihallinnon aikana takavarikoituun omaisuuteen liittyvät korvausasiat, jotka eivät kuulu

muiden hallintoelinten toimivaltaan ja entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan omaisuuden, oikeuksien ja vastuiden periytymistä koskevat asiat;

- hallinnolliset ja ammatilliset asiat, jotka liittyvät hallituksen yhteistyöhön kansainvälisten rikostuomioistuinten kanssa, Kroatian edustus Kansainvälisessä tuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä tuomioistuimissa, ellei hallituksen erityispäätöksellä ole muuta säädetty, ja ihmisoikeuksien ja kansallisten vähemmistöjen oikeuksien suojeluun liittyvät tehtävät, jotka eivät kuulu muiden hallintoelinten toimivaltaan;
- osallistuminen yhdessä valtion omaisuuden hallinnoinnista vastaavan ministeriön kanssa sellaisten yhtiöiden osakkeiden ja osuuksien hallintaan ja luovuttamiseen, jotka ovat Kroatian valtion omaisuutta tai harjoittavat ministeriön toimivaltaan kuuluvaa toimintaa;
- tehtävät, jotka liittyvät Kroatian osallistumiseen Euroopan unionin elinten työhön ministeriön toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
- muut tehtävät, jotka kuuluvat ministeriön toimivaltaan erityislain nojalla.

Tuomioistuimet

Tuomioistuimista annetulla lailla (*Zakon o sudovima*) säännellään tuomioistuinten organisaatiota, toimivaltaa ja oikeudenkäyttöaluetta.

Kroatiassa tuomioistuimet käyttävät tuomiovaltaa valtiovallan erilliseliminä. Ne käyttävät valtaansa itsenäisesti ja riippumattomasti laissa säädetyn edellytyksin.

Tuomioistuinten päätökset perustuvat perustuslakiin, Kroatian oikeusjärjestykseen kuuluviin kansainvälisiin sopimuksiin, perustuslain nojalla annettuihin lakeihin ja asetuksiin sekä kansainvälisiin sopimuksiin ja kansainväliseen oikeuteen.

Tuomioistuimet ovat päätösvaltaisia asioissa, jotka koskevat ihmisoikeuksia ja kansalaisten velvollisuuksia, Kroatian ja sen paikallisten ja alueellisten itsehallintoyksikköjen oikeuksia ja tehtäviä sekä muiden oikeushenkilöiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Lisäksi tuomioistuimet määräävät seuraamuksia ja muita toimenpiteitä laeissa ja asetuksissa määriteltujen rikosten ja rikkomusten tekijöille, arvioivat hallintoviranomaisten antamien yleisten ja yksittäisten lakien lainmukaisuutta, ratkaisevat kansalaisten keskinäisiin suhteisiin, työhön, kauppaan, omaisuuteen ja muihin siviilioikeudellisiin asioihin liittyviä riitoja ja käsittelevät muita laissa säädettyjä oikeudellisia kysymyksiä. Tuomioistuimet noudattavat oikeudenkäytössään perustuslakia, muita lakeja, kansainvälisiä sopimuksia ja muita oikeuslähteitä.

Kroatiassa tuomiovaltaa käyttävät yleiset tuomioistuimet, erityistuomioistuimet ja korkein oikeus (*Vrhovni sud*), joka on maan ylin oikeusaste.

Yleisissä tuomioistuimissa käsitellään asiat, jotka eivät kuulu minkään erityistuomioistuimen toimivaltaan. Yleisiä tuomioistuinta ovat kunnalliset tuomioistuimet (*općinski sud*) ja maakunnalliset tuomioistuimet (*županijski sud*).

Erityistuomioistuimissa käsitellään asiat, jotka lain nojalla kuuluvat niiden toimivaltaan. Erityistuomioistuinta ovat kauppatuomioistuimet (*trgovački sud*), hallintotuomioistuimet (*upravni sud*), rikostuomioistuimet (*prekršajni sud*), ylin kauppatuomioistuin (*Visoki trgovački sud*), korkein hallinto-oikeus (*Visoki upravni sud*) ja ylin rikostuomioistuin (*Visoki prekršajni sud*).

Tuomioistuimet on jaettu edelleen ensimmäisen ja toisen asteen tuomioistuihin.

Menettely oikeudellisen asian ratkaisemiseksi pannaan vireille ensimmäisen asteen tuomioistuimessa, joita ovat kunnalliset tuomioistuimet sekä hallinto-, rikos- ja kauppatuomioistuimet.

Toisen asteen tuomioistuimet ratkaisevat asiat, joissa ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätökseen on haettu muutosta, ja hoitavat muita laissa säädettyjä tehtäviä. Toisen asteen tuomioistuinta ovat maakunnalliset tuomioistuimet (suhteessa kunnallisiin tuomioistuihin), ylin kauppatuomioistuin (suhteessa kauppatuomioistuihin), ylin rikostuomioistuin (suhteessa rikostuomioistuihin) ja korkein hallinto-oikeus (suhteessa hallintotuomioistuihin).

Siinä missä kunnallisten tuomioistuinten ja rikostuomioistuinten lainkäyttöalue kattaa yhden tai useamman

kunnan tai osia suurkaupunkialueesta, maakunnallisten tuomioistuinten, kauppatuomioistuinten ja hallintotuomioistuinten lainkäyttöalue muodostuu yhdestä tai useammasta maakunnasta.

Kroatian ylin kauppatuomioistuin, korkein hallinto-oikeus, ylin rikostuomioistuin ja korkein oikeus käyttävät tuomiovaltaa koko maan alueella.

Korkein oikeus

Korkeimman oikeuden kotipaikka on Zagreb.

1. Se varmistaa lakien yhdenmukaisen soveltamisen ja kaikkien yhdenvertaisuuden lakeja sovellettaessa.
2. Se tekee päätöksen varsinaisista muutoksenhakekeinoista laissa säädetyissä tapauksissa.
3. Se tekee päätöksen ylimääräisistä muutoksenhakekeinoista, joilla haetaan muutosta kroatialaisen tuomioistuimen tekemään lainvoimaiseen päätökseen.
4. Se ratkaisee toimivaltaa koskevat ristiriidat laissa säädetyissä tapauksissa.
5. Se keskustelee oikeuskäytäntöä koskevista ajankohtaisista kysymyksistä, arvioi tuomareiden, neuvonantajien ja tuomioistuinharjoittelijoiden ammatillisia kehitystarpeita ja osallistuu muuhun laissa säädettyyn toimintaan.

Vrhovni sud Republike Hrvatske (Kroatian korkein oikeus)

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 486 22 22 / 481 00 36

Faksi: (+385-1) 481 00 35

Sähköposti: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

Korkeimman oikeuden presidentti

Korkeimman oikeuden presidentti edustaa tuomioistuinta ja oikeusviranomaista ja hoitaa tuomioistuimen tehtäviä sekä muita laissa ja tuomioistuimen työjärjestyksessä määriteltäviä tehtäviä.

Parlamentti valitsee korkeimman oikeuden presidentin neljän vuoden toimikaudeksi Kroatian presidentin esityksestä sen jälkeen, kun korkeimman oikeuden yleiskokous (*Opća sjednica*) ja parlamentin toimivaltainen valiokunta ovat antaneet asiasta lausuntonsa. Presidentti voidaan valita uudelleen toimikautensa päätteeksi, mutta vain kerran.

Korkeimman oikeuden presidentiksi voidaan valita kenet tahansa, joka täyttää korkeimman oikeuden tuomareille asetetut yleiset ja erityiset edellytykset. Jos korkeimman oikeuden presidentiksi valitaan henkilö, joka ei ole toiminut kyseisen tuomioistuimen tuomarina, tuomarineuvosto nimittää kyseisen henkilön myös tuomioistuimen tuomariksi.

Tuomioistuinten lainkäyttöalueista ja kotipaikoista annetulla lailla (*Zakon o područjima i sjedištima sudova*; Kroatian virallisen lehden (*Narodne novine*, NN) nro 67/18) vahvistettiin tuomioistuinverkoston alueellinen organisaatio ja jatkettiin sen järjeistämistä. Sen myötä maassa toimii nyt 15 maakunnallista tuomioistuinta, 34 kunnallista tuomioistuinta, 9 kauppatuomioistuinta ja 4 hallintotuomioistuinta.

[Laki tuomioistuimista](#)

[Laki tuomioistuinten lainkäyttöalueista ja kotipaikoista](#)

Lainkäyttöelimet

Kroatiassa lainkäyttöelimiä ovat tuomioistuimet ja syyttäjänvirastot.

Tuomioistuimet

Korkein oikeus

Maakunnalliset
tuomioistuimet (15)

Ylin rikostuomioistuin
Ylin kauppatuomioistuin (1) Korkein hallintotuomioistuin (1) (1)

Syyttäjäviranomainen

Syyttäjälaitos (*Državno odvjetništvo*) on itsenäinen ja riippumaton oikeusviranomainen, jolla on valtuudet ja velvollisuus saattaa rikoksiin ja muihin rangaistaviin tekoihin syyllistyneet vastuuseen, ryhtyä oikeudellisiin toimiin Kroatian kansallisvarallisuuden suojelemiseksi ja käyttää tarvittavia muutoksenhakekeinoja maan perustuslain ja lainsäädännön suojelemiseksi.

Syyttäjälaitos käyttää toimivaltaansa perustuslain, Kroatian oikeusjärjestykseen kuuluvien kansainvälisten sopimusten, EU:n säännösten, lakien ja muiden oikeuslähteiden perusteella.

Syyttäjälaitos käyttää toimivaltaansa koko maan alueella. Kunnallisten syyttäjänvirastojen (*općinsko državno odvjetništvo*) toimivalta ulottuu kunnallisiin tuomioistuihin ja julkisoikeudellisiin elimiin ja maakunnallisten syyttäjänvirastojen (*županijsko državno odvjetništvo*) toimivalta maakunnallisiin tuomioistuihin sekä kauppa- ja hallintotuomioistuihin. Lailla voidaan perustaa erikoissyyttäjänvirastoja hoitamaan tiettytyyppisiä asioita laissa määrätyissä tuomioistuimissa.

Kunnalliset syyttäjänvirastot toimivat maakunnallisten syyttäjänvirastojen alaisuudessa ja maakunnalliset syyttäjänvirastot ja erikoissyyttäjänvirastot valtakunnansyyttäjän viraston alaisuudessa.

Syyttäjänvirastoa johtaa ja edustaa syyttäjä (*državni odvjetnik*), joka vastaa viraston toimivaltaan kuuluvista tehtävistä.

Valtakunnansyyttäjä (*Glavni državni odvjetnik*) johtaa valtakunnansyyttäjän virastoa. Valtakunnansyyttäjäksi voidaan nimittää kenet tahansa, joka täyttää apulaisvaltakunnansyyttäjän nimittämiseksi asetetut yleiset ja erityiset edellytykset. Parlamentti nimittää valtakunnansyyttäjän neljän vuoden toimikaudeksi hallituksen esityksestä sen jälkeen, kun parlamentin oikeusvaliokunta on antanut asiasta lausuntonsa. Valtakunnansyyttäjä voidaan valita uudelleen toimikautensa päätteeksi, mutta vain kerran.

Syyttäjänvirastojen lainkäyttöalueista ja kotipaikoista annetulla lailla (*Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava*; NN nro 67/18) järkeistettiin syyttäjänvirastojen verkostoa. Sen myötä maassa toimii nyt 15 maakunnallista syyttäjänvirastoa ja 25 kunnallista syyttäjänvirastoa.

Syyttäjälaitos

Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto (*Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*)

Maakunnalliset syyttäjänvirastot
Kunnalliset syyttäjänvirastot

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (Syyttäjänvirasto)
Gajeva 30a, 10 000 Zagreb
<http://www.dorh.hr/>

Valtakunnansyyttäjä
Puhelin: (+385-1) 459 18 88
Faksi: (+385-1) 459 18 54
Sähköposti: tajnistvo.dorh@dorh.hr

Rikosasioiden osasto
Puhelin: (+385-1) 459 18 00
Faksi: (+385-1) 459 18 05
Sähköposti: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

Siviili- ja hallintoasioiden osasto
Puhelin: (+385-1) 459 18 61
Faksi: (+385-1) 459 19 12
Sähköposti: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

[Maakunnalliset ja kunnalliset syyttäjänvirastot](#)

[Laki syyttäjälaitoksesta](#)

[Laki syyttäjänvirastojen lainkäyttöalueista ja kotipaikoista](#)

Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto

Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto (USKOK) on Zagrebissa toimiva erikoissyyttäjänvirasto. Sen toimivalta kattaa koko Kroatian. Viraston toimivallasta säädetään siitä annetussa laissa (*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*).

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto)

Gajeva 30a

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 459 18 74

Faksi: (+385-1) 459 18 78

Sähköposti: tajnistvo@uskok.dorh.hr

[Laki korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirastosta](#)

■ Päivitetty viimeksi: 06/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.